

Befintlig 130 kV kraftledning Skedvi - Söderfors

Samrådsredogörelse

2014-06-05

Fortum Distribution AB

Denna samrådsredogörelse är upprättad av
Sweco Energuide AB

Handläggare: Johnny Carlberg

Uppdragsnr: 5466119110

Beställare: Fortum Distribution AB

Datum: 2014-06-05

Befintlig 130 kV kraftledning Skedvi – Söderfors, Samrådsredogörelse

Genomfört samråd

Samråd enligt 6 kap 4§ miljöbalken inleddes under maj 2013 genom ett samrådsmöte med Länsstyrelserna i Uppsala och Gävleborgs län. Till mötet var Tierp och Gävle kommun inbjudna, men de valde att avstå. Vid detta möte diskuterades alternativa ledningssträckningar och alternativa tekniska lösningar för ledningen vid Nedre Dalälvsområdet.

I början av februari 2014 skickades skriftlig information om projektet till berörda fastighetsägare samt till myndigheter och andra intressenter (se tabell nedan).

Länsstyrelsen i Uppsala län	Tierps kommun
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	Gävle kommun
Länsstyrelsen i Dalarnas län	Sandvikens kommun
Trafikverket	Hofors kommun
Skanova	Avesta kommun
Försvarsmakten	Sätters kommun
Bergsstaten	Hedemora kommun
Skogsstyrelsen	Hofors Elverk
Sveriges geologiska undersökning (SGU)	Dala Elnät
Svenska Kraftnät	Hedemora Energi
Vattenfall Eldistribution	Österfärnebo EI ekonomisk förening
Gävle Energi	

Berörda inbjöds att lämna synpunkter på projektet. Information om projektet och inbjudan att delta i samrådet skedde även genom annons i tidningarna Dalademokraten, Dalarnas Tidning, Gävle Dagblad, Arbetarbladet och Uppsala Norra Tidning.

Synpunkter framkomna i samrådet

Länsstyrelsen Dalarna

Länsstyrelsen meddelar i yttrande 2014-03-21, dnr 407-1461-2014, att de inte har något att erinra mot ledningen i detta skede.

Länsstyrelsen Gävleborg

Länsstyrelsen meddelar i yttrande 2014-03-28, dnr 407-979-14, att MKB:n ska innehålla en tydlig konsekvensbeskrivning med konkreta åtgärdsförslag. Underhålls- och skötselåtgärder som blir aktuella och hur dessa påverkar miljön och utpekade natur och kulturvärden. Skadeförebyggande åtgärder bör redovisas i form av konkreta åtgärder.

Ledningen berör inga detaljplaner eller områdesbestämmelser och bedöms inte strida mot gällande översiktsplaner. Denna information ska redovisas i MKB:n.

I MKB:n ska en tydlig redovisning av ledningens magnetfält göras. Bostäder eller lokaler där människor stadigvarande vistas bör inte utsättas för magnetfält som överstiger 0,4 μ T.

MKB:n bör beskriva konsekvenser och skyddsåtgärder för respektive naturvärde samt innehålla en beskrivning av alternativa ledningsdragningar eller lösningar. Vidare en beskrivning av konsekvenser och skyddsåtgärder för naturmiljön under uppförandefasen och driftsfasen samt av underhållsåtgärder. Vidare bör MKB:n innehålla en beskrivning av och påverkan på friluftsliv och landskapsbild samt om åtgärder behöver vidtas.

I MKB:n bör redovisas effekter på områdets hydrologi, vattendrag, sjöar, grundvatten, samt hur dessa kan undvikas och/eller minimeras med hjälp av skyddsåtgärder. Skyddsåtgärder för att förhindra spridning av grumling och föroreningar till naturliga vattendrag och sjöar.

Om andra tillstånd, anmälan eller dispenser enligt miljöbalken kan komma att bli aktuella för projektet bör dessa presenteras i ansökan.

Vid körning och markarbeten längs med elledningen ska sökande ta hänsyn till de forn- och kulturlämningar som finns längs med sträckan. Inom fornlämningsområdet ska aktsamhet iaktas vid markarbeten, körning och tillfällig eller varaktigt övertäckning är inte tillåten.

Verksamheter och åtgärder som prövas enligt annan lag kan behöva anmälas för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken om samrådsförfarandet inte kan ske inom ramen för den andra lagens bestämmelser.

Följdverksamheter eller underhållsåtgärder, exempelvis anläggande av arbetsvägar, kantträdsavverkning eller breddning av ledningsgata, som inte har behandlats i den ursprungliga prövningen kan behöva anmälas för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken om naturmiljön kan komma att väsentligt ändras.

Enligt 4 § Artskyddsförordningen (2007:845) är det förbjudet att avsiktligt fånga, döda eller störa vilda fåglar och vissa djurarter samt deras fortplantningsområden eller viloplatsar.

Ledningsägarens kommentar

Fortum kommer att beakta Länsstyrelsens synpunkter.

Länsstyrelsen Uppsala

Länsstyrelsen meddelar i yttrande 2014-03-14, dnr 407-779-14 att MKB:n ska beskriva påverkan på riksintressen, Natura 2000 m.m. Länsstyrelsen menar att med tanke på de långa koncessionstiderna så är en förlängning likvärdigt med en ansökan om att bygga en ny ledning. Konsekvenser för alla alternativ samt riskerna och kostnaderna som uppstår vid kabelförläggning ska utvecklas i MKB:n. Vid passage av vattendrag bör de försiktighetsmått som gäller vid vattenverksamhet studeras närmare.

Påverkan på planer av den befintliga ledningen och av alternativa ledningsdragningar ska utredas.

Länsstyrelsen långsiktiga ambition är att riksintresseområdet för kultur vid Söderfors ska befrias från störande luftledning. Därför förespråkas att markförlagda kablar ersätter dagens ledning. Konsekvenserna av alternativen ska utredas i detalj.

Arbeten inom Engelska parken som är klassad som byggnadsminne kräver dispens av Länsstyrelsen.

Inget tillstånd krävs för fortsatt koncession i Natura 2000-område. Nedgrävning av kabel i Natura 2000-område kan vara tillståndspliktigt.

Länsstyrelsen anser att risker för översvämning och dammbrott inom Dalälven ska belysas i MKB:n. Även risker med elektromagnetiska fält ska beskrivas.

Ledningsägarens kommentar

Fortum kommer att redovisa alternativa ledningsdragningar, risker och kostnader för kabelförläggning. Om det blir aktuellt med arbeten inom Engelska parken och Natura 2000 kommer Fortum att söka nödvändiga tillstånd. Vidare kommer risker för översvämning, dammbrott och elektromagnetiska fält att belysas.

Hedemora kommun

Hedemora kommun meddelar 2014-03-21 och 2014-03-25 att man inte har något att erinra mot en förlängning av koncessionen.

Sätters kommun

Kommunen har i yttrande 2014-03-05 angett att de inte har något att erinra.

Avesta kommun

Avesta kommun meddelar i yttrande 2014-03-24 att ledningen inte berör detaljplaner eller områdesbestämmelser samt att ledningen överensstämmer med kommunens översiktsplan.

Avesta kommun har inget att erinra mot en förlängning av koncessionen.

Hofors kommun

Kommunen anser i yttrande 2014-03-03 att magnetfältberäkning för fastigheterna Ugglebo 1:15, Bagghyttan 7:32 och Bagghyttan 7:31 bör utföras. För den förstnämnda fastigheten bör beräkningarna innefatta värdet för samtliga tre ledningar invid fastigheten.

Ledningen är förenlig med kommunens detaljplaner och översiktsplan.

Ledningsägarens kommentar

En magnetfältberäkning för aktuell ledningen kommer att presenteras i MKB:n. För Ugglebo 1:15 kommer beräkningen göras endast för Fortums ledning. Väster om Ugglebo 1:15 går en ledning som ägs av Trafikverket. Båda ledningarna drivs med växelström men med olika frekvens ($16^{2/3}$ hz för Trafikverket och 50 hz för Fortums) vilket gör att är det inte möjligt att väga samman magnetfälten till ett resulterande värde. Öster om Ugglebo 1:15 går en ledning som ägs av Svenska Kraftnät. Avståndet mellan ledningen och bostadshuset på fastigheten är ca 250 meter. På detta avstånd är magnetfältet knappt mätbart.

Sandvikens kommun

Sandvikens kommun meddelade i yttrande 2014-03-10 att ur miljösynpunkt är det positivt att ledningen fortsättningsvis kvarstår i samma ledningssträckning och minimerar påverkan på natur- och kulturvärden i Sandvikens kommun.

Kommunen har inga planmässiga synpunkter på att ledningen kvarstår i befintlig sträckning.

Gävle kommun

Gävle kommun har inga invändningar mot förlängning av koncessionen.

Tierps kommun

Kommunen meddelar i yttrande 2014-03-07 att de motsätter sig en förlängning av koncessionen avseende den del som berör Engelska parken. Ledningen utgör ett förfulande inslag i den kulturhistoriska miljön och förvanskar det visuella intrycket av Engelska parken. Kommunen arbetar med att återställa Engelska parkens kulturhistoriska och estetiska visuella värde. Parken utgör även den huvudsakliga entrén till Söderfors.

Tierps kommun yrkar på att mark- eller sjökablar väljs som enda alternativ för den del av ledningsdragningen som passerar Engelska parken och Båstadviken.

Befintlig kraftledning omnämns i sig inte i sig översiktsplanen, och planen går heller inte på ett sådant djup att några generella riktlinjer eller ställningstaganden om kraftledningars typ, placering, utformning m.m. anges. Översiktsplanen är ett strategiskt dokument som skall peka ut en önskvärd riktning för kommunens långsiktiga utveckling. Planen förhåller sig på en övergripande nivå.

Avseende utveckling av Söderfors anger översiktsplanen som rekommendation att "utveckla ortens speciella kvaliteter som bas för friluftsliv och turism; bruksmiljöerna och läget vid Dalälven". Som

ortens särskilda kvaliteter betonar planen ortens kulturmiljöer och potential att utvecklas som just bas för rekreation och turism vid Nedre Dalälven. Med hänsyn till översiktsplanens uttryckta ambitioner för Söderfors, anser jag att befintlig ledning inte har stöd i ÖP, då den utgör ett störande inslag i den rekreativa och kulturhistoriska miljön genom bl.a. sin dragning som skär rakt igenom byggnadsminnet Engelska parken, och tudelar denna.

Kraftledningen ingår delvis i ett detaljplanelagt område (detaljplan 404, upprättad 1968). Ledningsdragningen går genom ett område med markanvändningsbestämmelser Vb (vattenområde). Befintlig kraftledningen bedöms inte strida mot detaljplanen.

Området regleras inte av några områdesbestämmelser.

Ledningsägarens kommentar

Fortum kommer att redovisa alternativa ledningsdragningar samt risker och kostnader för kabelförläggning.

Försvarmakten

Försvarmakten meddelar i yttrande 2014-02-04 att de inte har något att erinra i ärendet.

Bergsstaten

Bergsstaten meddelar i yttrande 2014-02-10 att Boliden Mineral AB har ett undersökningstillstånd som berör ledningens sträckning. Bergmästaren anser att områdets potentiella mineraltillgångar bör tas i beaktande i det fortsatta planeringsarbetet.

Ledningsägarens kommentar

Fortum har ledningsrätt för ledningen och har inte någon avsikt att ändra sträckningen i det berörda området.

Trafikverket

Trafikverket meddelar 2014-05-23 att samtliga föreslagna sträckningsalternativ av ny kraftledning berör väg 763. Trafikverket vill förtydliga att vid passage av allmänna vägar, skall samråd alltid ske med Trafikverket.

Innan en ny ledning kan dras på statlig väg måste ledningsägaren enligt 44 § Väglagen (SFS 1971:984) ansöka om tillstånd hos Trafikverket. Arbetets art avgör vad som behövs bifogas till ansökan. En godkänd trafikanordningsplan krävs alltid utöver ett tillstånd enligt 44 § Väglagen. På Trafikverkets hemsida finns mer information kring ledningsärenden och ansökan. Se; <http://www.trafikverket.se/Foretag/System-och-e-tjanster/Ansok-om-tillstand/Ansok-om-ledningsarenden/Ledningsarenden/>

Om det är nödvändigt att ledningen korsar en bro skall kontakt tas med ansvarig broförvaltare för att kontrollera om det finns plats för ledning i bron kabelrör eller för att få arbetsritningar godkända. Godkända ritningar ska bifogas ansökan om ledningsärende. Ledningsdragningen får inte på något vis inverka negativt på broarnas funktion och bärighet.

Generellt ska inga ledningar förläggas närmare än bakslänt/kantremsa och där dike saknas i släntfot/kantremsa i vägområdet. Tryckning/borring ska ske vinkelrätt mot vägbanan och tryck-/borrgropar skall utföras från dikesbotten eller bankfoten och utåt, dock minst 3,5 m från vägbanekant till närmaste schaktkant. En ansökan ska skickas in om förläggningen berör vägområdet och även för arbete på befintlig ledning i vägområdet.

På Trafikverkets hemsida finns också f.d. Vägverkets publikation 2005:14 *Ledningsarbeten inom vägområdet* som anger krav i samband med tillståndsgivning och förläggning av ledningar. Här anges exempelvis hur stolpar, stag och ledningar får placeras. Det är nödvändigt att ledningar placeras på sådant sätt att olägenheter för vägen undviks, detta gäller både för drift/underhåll och med avseende på trafiksäkerhet.

Utöver ansökan om ledningsärendet kan ytterligare ansökan om tillstånd krävas hos Trafikverket innan ledningsarbetet påbörjas. Exempelvis behövs tillstånd för åtgärder inom ett vägområde, tillstånd kan även behövas för åtgärder intill ett vägområde. Om behov uppstår av nya eller ändrade till- och utfartsvägar (tillfälliga eller permanenta) som berör allmän väg krävs anslutningstillstånd enligt 39 § Väglagen (SFS 1971:948).

Ledningsägarens kommentar

Fortum kommer att söka nödvändiga tillstånd om det blir aktuellt att anlägga ledningen inom vägområdet.

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

SGU meddelar i yttrande 2014-02-17 att man inte har något att erinra.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen meddelar i yttrande 2014-02-13 att de inte har några invändningar mot en förlängning av koncessionen.

Hofors Elverk

Hofors Elverk meddelar i yttrande 2014-03-27 att de inte har något att erinra mot en förlängning av koncessionen.

Per Norlin (Sveden 1:1)

Den största miljöpåverkan som en kraftledning har i skogslandskapet är de breda gatorna som kalavverkas. Något som skulle kunna minskas kraftigt om kraftledningsstolparna var 25 m höga istället för 15 m eller om ledningen i sin helhet grävs ned. Regelbundet måste så kallade kantträd avverkas även utanför kraftledningsgatan och av erfarenhet kan konstateras att allt för höga tillväxttal används för att välja vilka kantträd som ska avverkas och att det går för långa perioder mellan åtgärderna. Det innebär i praktiken att ledningsgatans bredd utvidgas väsentligt när skogen blir över 40 år och detta är inte acceptabelt.

Ledningsägarens kommentar

Fortum har ledningsrätt för den aktuella ledningen vilket medger att så kallade kantträd kan avverkas om de anses riskera att falla på ledningen.
